

درآمدی بر گردشگری سلامت

www.ketab.ir

مرضیه صالحی

سرشناسه	: مرضیه صالحی - ۱۳۵۲
عنوان و نام پدیدآور:	درآمدی بر گردشگری سلامت - مرضیه صالحی
مشخصات ناشر	: تهران: بال نو، ۱۴۰۲
مشخصات ظاهری	: ۱۶۲ ص، جدول، عکس
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۵۲۱-۸-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبای مختصر
یادداشت	: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است.
مندرجات	: درآمدی بر گردشگری سلامت
شناسه افزوده	: نصرالله صالحی، ۱۳۴۲ - امور فنی
شماره کتابخانه ملی	: ۵۰۷۷۸۶۱

درآمدی بر گردشگری سلامت

تألیف	: مرضیه صالحی
ویراستاران	: مرضیه صالحی - نصرالله صالحی
ناشر	: انتشارات بال نو
نوبت چاپ	: پنجم، ۱۴۰۲
چاپ	: چاپ میران
شمارگان	: ۵۰۰ نسخه
حروفچینی و صفحه آرایی	: حروفچینی مهدی ۰۹۳۶۹۱۲۲۲۰۳-۶۶۰۸۶۵۷۰
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۵۲۱-۹-۵
قیمت	: ۸۵۰۰۰ تومان
مرکز پخش	: ۰۹۳۵۲۵۰۲۸۱۶ - ۰۹۱۲۲۱۱۹۷۹۲ - ۰۲۱-۸۸۲۲۴۵۳۹
وبسایت	: www.balenopub.com

تهران: امیرآباد شمالی، بعد از جلال آل احمد، خیابان هفتم، مجتمع گلستان، شماره ۵۹، واحد ۹۰۳

تمامی حقوق این اثر برای انتشارات بال نو، محفوظ است.

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۹
مقدمه.....	۱۱
فصل اول. کلیات و مفاهیم گردشگری سلامت.....	۱۳
گردشگری و انواع آن.....	۱۴
انواع گردشگری.....	۱۶
الف) گونه‌شناسی گردشگری بر مبنای محیط جغرافیایی.....	۱۶
ب) گونه‌شناسی گردشگری بر مبنای نوع (ماهیت) فعالیت.....	۱۷
ج) گونه‌شناسی گردشگری بر مبنای اثرات گردشگری.....	۲۴
تقسیم بندی گردشگری سلامت.....	۲۵
تاریخچه گردشگری درمانی.....	۲۷
درمان با آب دریا (تالاسوتراپی).....	۳۱
معرفی چشمه‌های آبگرم و معدنی ایران.....	۳۱
ریگ درمانی و لجن درمانی.....	۳۵
گردشگری پزشکی.....	۴۰

بیماری‌های مرتبط با سرطان.....	۴۶
دلایل سفر بیماران به ایران برای درمان (پزشکی).....	۵۰
فصل دوم. اصول و وظایف گردشگری سلامت.....	۵۵
اصول فنی راهنمای گردشگری سلامت.....	۵۶
الف) حمایت مقدماتی حیات، شامل مواردی مانند.....	۵۸
ب) حمایت قلبی عروقی پیشرفته.....	۶۴
ج) مراقبت‌های بعد از احیا.....	۶۴
نجات غریق.....	۶۵
وسایل مورد نیاز یک نجات غریق.....	۶۷
ویژگی‌های امدادگر گردشگری سلامت.....	۷۰
وظایف اصلی امدادگر.....	۷۱
کوه‌نوردی.....	۷۲
فصل سوم. برقراری ارتباط راهنمای گردشگری سلامت در ایران و جهان.....	۸۵
ارتباط و انواع آن.....	۸۶
انواع ارتباط کلامی.....	۹۰
انواع ارتباط غیرکلامی.....	۹۳
فاصله‌های ارتباطی.....	۹۵
اصول برقراری ارتباط با سازمان‌های داخلی و بین‌المللی.....	۹۶
معرفی سازمان‌های بین‌المللی مرتبط با صنعت توریسم و توریسم سلامت.....	۱۰۱
مطالعه موازین پذیرفته شده در روابط بین‌المللی گردشگری سلامت.....	۱۰۴
شرایط لازم جهت تأسیس دپارتمان IPD در بیمارستان‌های کشور.....	۱۰۶
شرح وظایف و احراز صلاحیت منابع انسانی در IPD.....	۱۰۸
فصل چهارم. ساماندهی و برنامه‌ریزی گردشگری سلامت در ایران و جهان.....	۱۱۳

۱۱۴	تاریخچه گردشگری سلامت در ایران
۱۱۵	تاریخچه گردشگری سلامت در جهان
۱۱۷	مقاصد گردشگری سلامت ایران و جهان
۱۲۲	بررسی وضعیت گردشگری سلامت در جهان
۱۲۲	فیلیپین
۱۲۳	هندوستان
۱۲۴	سنگاپور
۱۲۵	تایوان
۱۲۵	پاناما
۱۲۶	مکزیک
۱۲۶	کاستاریکا
۱۲۷	برزیل
۱۲۷	ترکیه
۱۲۷	کره جنوبی
۱۲۸	تایلند
۱۲۸	مجارستان
۱۲۹	آفریقای جنوبی
۱۳۰	مالزی
۱۳۳	فصل پنجم. کاربرد قوانین و مقررات خدمات گردشگری سلامت
۱۳۴	شرح اختیارات خدمات گردشگری سلامت
۱۳۴	انواع خدمات درمانی قابل ارائه به گردشگران سلامت
۱۳۵	شرایط مراکز پزشکی پذیرای گردشگری سلامت
۱۳۵	الف) شرایط عمومی

۱۳۵	ب) نیروی پرسنلی
۱۳۶	ج) تجهیزات پزشکی
۱۳۶	د) شرایط جغرافیایی
۱۳۶	ه) شرایط جابنی
۱۳۷	و) ضوابط وبسایت مراکز پزشکی پذیرای گردشگری
۱۳۸	شرایط اخذ مجوز گردشگری سلامت
۱۳۹	وظایف مؤسس شرکت خدمات گردشگری سلامت
۱۴۰	وظایف مسئول فنی
۱۴۰	سایر مقررات
۱۴۹	واژه‌نامه
۱۵۳	منابع
۱۵۵	منابع اینترنتی

پیشگفتار

صنعت مسافرت و جهانگردی به عنوان یکی از بزرگ‌ترین و متنوع‌ترین صنعت در دنیا به حساب می‌آید. بسیاری از کشورها این صنعت پویا را به عنوان منبع اصلی درآمد، اشتغال‌زایی، رشد بخش خصوصی و توسعه ساختار زیربنایی می‌دانند. صنعت جهانگردی در سراسر دنیا، به ویژه کشورهای در حال توسعه، که شکل‌های دیگر اقتصادی مانند تولید یا استخراج منابع طبیعی به صرفه نیست، بسیار مورد توجه می‌باشد.

بر اساس تعریف‌های سازمان جهانی جهانگردی (UN-WTO) یکی از اهدافی که می‌تواند گردشگر را برانگیزد تا عزم سفر کند، مسافرت برای کسب سلامتی است. چیزی که از آن به گردشگری سلامت تعبیر می‌کنند. در حقیقت گردشگری سلامت، نوعی از گردشگری است که به منظور حفظ، بهبود و حصول مجدد سلامت جسمی و ذهنی فرد به مدتی بیشتر از ۲۴ ساعت و کمتر از یکسال صورت می‌گیرد. به این ترتیب یک توریست سلامت با مسافرت از محل دائم زندگی خود می‌تواند از خدمات درمانی مقصد استفاده کند تا سلامت جسمی و روحی‌اش را به دست بیاورد.

از دهه ۱۹۹۰ گردشگری سلامت در سطح دنیا به دلایل متعددی همچون

جهانی شدن و آزادسازی تجارت در حوزه خدمات سلامت، تغییرات نرخ ارز در اقتصاد، ارتقاء و بهبود کیفی تجهیزات پزشکی، ظهور و گسترش اینترنت و پیشرفت فناوری اطلاعات، پیرتر شدن جمعیت، اقتضائات سیستم خدمات بهداشتی رو به افزایش رفت.

کتاب گردشگری سلامت از سری کتاب‌های رشته مدیریت جهانگردی می‌باشد و تلاشی است تا هنرجویان رشته مدیریت جهانگردی بتوانند از آن به‌عنوان یک منبع دسترسی اطلاعات و کتاب درسی مورد استفاده قرار دهند. این کتاب در ۵ فصل به‌صورت درسنامه و سئوالات چهارگزینه‌ای تهیه شده و هر فصل دربرگیرنده مطالبی است که فراگیری دانش آن برای هنرجویان این رشته الزامی می‌باشد.

امید است که این مجموعه بتواند برای هنرجویان این رشته مفید واقع شود.

مرضیه صالحی

مدرس گردشگری - ۱۴۰۱

مقدمه

مقاصد جهانگردی متناسب با رفتارها و تجربه‌های جهانگردان، متنوع می‌باشد. برعکس سایر فعالیت‌های اقتصادی، صنعت جهانگردی در محیطی به اجرا درمی‌آید که به وسیله نیروهای مختلف شکل می‌گیرد. یکی از مهم‌ترین نیروها به وسیله یک شبکه بسیار پیچیده از سیاست‌ها، قوانین، مقررات و سایر اقدامات دولت اعمال می‌شود.

توریسم سلامت در ایران به سال ۱۳۸۲ ش باز می‌گردد که برای اولین بار توریسم درمانی در گردشگری ایران از سوی وزارت بهداشت مورد توجه قرار گرفت. اما کم‌کم از سال ۱۳۸۳ و درست پس از ادغام سازمان میراث فرهنگی و سازمان ایرانگردی و جهانگردی توریسم درمانی به صورت مستقل در ایران ایجاد شد و مورد توجه بیشتری قرار گرفت.

برای توریسم درمانی که گاهی از آن به عنوان توریسم سلامت و گردشگری سلامت نام برده می‌شود، تعاریف گوناگونی بیان شده است. سازمان جهانی گردشگری^۱ به طور خاص، گردشگری سلامت را چنین تعریف می‌کند:

«استفاده از خدماتی که به بهبود یا افزایش سلامتی و افزایش روحیه فرد (با استفاده از آب‌های معدنی، آب و هوا یا مداخلات پزشکی) منجر می‌شود و در مکانی خارج از محل سکونت فرد که بیش از ۲۴ ساعت است به‌طول می‌انجامد.»

مقوله گردشگری سلامت فراتر از گردشگری درمانی است. آب‌های گرم و معدنی و لجن‌های درمانی همراه با امکانات طبیعی نیز شامل مقوله گردشگری سلامت می‌باشد.

شعار جهانی توریسم سلامت، امکانات و خدمات در حد کشورهای جهان اول یا پیشرفته و قیمت‌ها و هزینه‌ها در حد کشورهای در حال توسعه و جهان سوم است.